Gemeenteraad Utrecht
Betreft: Cultuurlandschap Zuilen
Datum: 12 september 2024

Geachte leden van de Raad,

Donderdag 19 september staat het raadsvoorstel over natuurgebied Zuilen op de agenda van de commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte. Op 10 september hebben we tijdens de Raadsinformatiebijeenkomst heel kort ons alternatief toegelicht. Ook is toen aangegeven dat u ambtelijk niet de juiste versie van ons plan hebt ontvangen. Wij waarderen het dat commissiegriffier Marjolein Friele deze omissie wil herstellen.

Hierbij willen we opmerken dat wij ons alternatieve plan hebben ontwikkeld op basis van hetgeen, door gemeente Utrecht ingehuurde, experts met de werkgroep hebben gedeeld. Die informatie is ook opgenomen in Cultuurlandschap Zuilen. Het ontwikkelen van het alternatief hebben we gedaan omdat het gebied zeer geliefd is. Nu al. Het hoeft niet te worden veranderd. Maar mocht uw raad toch groen geld in een reeds groen gebied willen investeren, dan denken we graag mee. Het zal u niet verbazen dat wij liever zouden investeren in groene ommetjes in de wijken. Maar die keus is aan u.

Daarnaast was er geen tijd tijdens de RIB om een discussie te voeren met bijv. de ecoloog. Wij hechten eraan, u een paar van onze opmerkingen mee te geven.
In de toelichting van de ecoloog vielen ons een aantal punten op:

- Het behoud van de koeien/pachter lijkt in zijn verhaal geen doel, terwijl dit wel het doel van de werkgroep was,
- Ook lijkt het doel van de ecoloog niet het bereiken van meer biodiversiteit maar streven naar unieke/bijzondere soorten. Met andere woorden hij richt zich op het mogelijk maken **enkele** bijzondere soorten, niet op **aantal** verschillende soorten.
- Het prachtig bloeiende perkje dat langskwam, is ook te verkrijgen met bloemen- en kruidenrijk grasland met voedingswaarde. Hierbij willen we tevens opmerken dat granen niet bloeien.
- Het afplaggen van de eeuwenoude kavel en Unesco Werelderfgoed om een experiment uit te voeren door bijzondere soorten in te zaaien, is naar onze mening geen natuurherstel. Bovendien is er geen 0-meting verricht op de pachtgronden. Dus als u wenst te monitoren, lijkt ons een 0-meting evident.
- De ecoloog noemde het Louis Bolk Instituut om zijn betoog te onderstrepen. Datzelfde instituut werkt met melkveehouders samen om kruidenrijkgrasland met voedingswaarde te ontwikkelen; zie ook Kringloopboeren in Midden-Delfland gaan aan de slag met kruidenrijk grasland.

Tevens willen we met deze brief reageren op de Raadsbrief Afspraken pachter Natuurgebied Zuilen. Naar onze mening zijn er nl. nog geen afspraken.

- Het zijn ambtelijke voorstellen aan de pachter, want er zijn nog geen prijzen genoemd, niet alle berekeningen zijn uitgevoerd. Om bijvoorbeeld mest af te voeren, lopen de structurele kosten al gauw in de tienduizenden euro's per jaar. Ook de kosten voor beheer & onderhoud stijgen substantieel met het openstellen van de NNN-gebieden en zijn er geen

pachtinkomsten meer. Daarbij is tevens niet vermeld welke kosten gemoeid zijn met het inlopen van achterstallig onderhoud in het reeds opengestelde deel van het NNN-gebied (ruim 60% is al openbaar). Zowel in het raadsvoorstel als in de raadsbrief wordt niet op deze kosten ingegaan.

- Biologische landbouw wordt onmogelijk gemaakt met deze ambtelijke voorstellen terwijl dit erfgoed is ontstaan door eeuwenoude biologische landbouw. De ecologische adviseur van de provincie geeft niet voor niets het advies aan de pachter de biologische mestnorm te hanteren. Immers, de provincie heeft kennis van landbouw, er zijn veel boerenbedrijven in de provincie. Daarmee kan de pachter de kringloop sluiten, hoeft geen mest te worden afgevoerd, kan voedselrijk veevoer worden gewonnen (granen, kruidenrijk grasland) waardoor de aankoop van extreem duur biologisch veevoer, dat nauwelijks voorhanden is, minder noodzakelijk wordt.
- De pachter wordt voorgehouden dat hij mogelijk een 6-jarig pachtcontract kan krijgen. Dat lijkt heel mooi. Maar dan moet er toekomst zijn. Voor de pachter, zijn gezin, de bank, de subsidieverstrekkers. Een transitie vergt investeringen die niet in 6 jaar kunnen worden terugverdiend. De pachter krijgt al jaren 1- of 2-jarige pachtcontracten met steeds meer stringente pachteisen. De pachter mag bestaanszekerheid verwachten van een betrouwbare overheid.

Wij vragen uw raad dit gebied integraal te benaderen en niet sectoraal. Daarbij zijn antwoorden op de volgende vragen van groot belang:

1. Kiest u voor pachtafspraken die bij het gemeentelijk plan passen of kiest u voor biologische landbouw?
2. Kiest u voor de meest unieke natuur bij wijze van experiment of voor groei van de biodiversiteit met behoud van cultuur, zoals de opdracht was aan de werkgroep?
3. Kiest u voor provinciaal beleid in NNN-gebied waarvoor de provincie geld beschikbaar heeft of kiest u voor structurele hogere kosten (beheer&onderhoud, mestafvoer, afvoer maaisel, voeraankopen) voor Gemeente Utrecht terwijl u hiermee eeuwenoude kavels aantast, niet de biodiversiteit in de breedte laat toenemen en niet de bestaanszekerheid van de pachter oftewel partner, zoals de raadsbrief stelt, garandeert?

Wij hebben die keuzes gemaakt. Ons plan behoudt het eeuwenoude cultuurlandschap door voortzetting van de eeuwenoude pacht **en** zet in op toename van biodiversiteit in de breedte, geeft ruimte aan sport/spel en bewegen met respect voor het unieke karakter van dit werelderfgoed en houdt het betaalbaar voor alle partijen.

Wij wensen u veel wijsheid.

Namens de Denktank,

[redacted]